

Ταχ. Δ/ση: Κοραή 4, 5ος όροφος,
Πτέρυγα Β, Ταχ. Κώδικας: 10564 ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες:
Τηλ.: 210 3278148
E-mail: sdam@sdam.gr

ΑΝΟΙΚΤΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

για την υποβολή από φορείς εκτός δημόσιου τομέα

ΜΗ-ΔΕΣΜΕΥΤΙΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

στο πλαίσιο του Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης.

Προοίμιο

Ο στόχος της πλήρους απολιγνιτοποίησης της χώρας έως το 2028 αποτυπώνεται στο Εθνικό Σχέδιο Ενέργειας και Κλίματος (ΕΣΕΚ, ΦΕΚ Β'4893/31-12-2019) το οποίο διασφαλίζει την ευστάθεια του ηλεκτρικού συστήματος και την ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Χώρας. Η απολιγνιτοποίηση εντάσσεται στην Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τη μετάβαση σε μια κλιματικά ουδέτερη Ένωση, προβλέπει δε -μεταξύ άλλων- τον μηδενισμό των καθαρών εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (ΕΑΘ) έως το 2050 (Πράσινη Συμφωνία, COM(2019) 640 της 11.12.2019).

Ο στόχος της κλιματικής ουδετερότητας επιφέρει ευρύτερες επιπτώσεις σε περιοχές που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από ορυκτά καύσιμα ή από βιομηχανίες έντασης (ΕΑΘ). Ως εκ τούτου, η ριζική αναδιάρθρωση των τοπικών οικονομιών πρέπει να διασφαλίζει ότι οι νέες δραστηριότητες που θα αναπτυχθούν σε αυτές μπορούν να συντηρήσουν και να ενισχύσουν την οικονομική και κοινωνική δομή, προκειμένου η μετάβασή τους να είναι δίκαιη και κοινωνικά βιώσιμη. Για την επίτευξη του στόχου αυτού, στο πλαίσιο της νέας Πολιτικής Συνοχής και σε εφαρμογή της «Πράσινης Συμφωνίας» και του επενδυτικού σχεδίου «Βιώσιμη Ευρώπη» (COM(2020) 21 της 14.1.2020), θεσπίστηκε ο «**Μηχανισμός Δίκαιης Μετάβασης**» (**ΜΔΜ**).

Ο ΜΔΜ θα είναι συμπληρωματικός με τις άλλες δράσεις του προϋπολογισμού της ΕΕ για την επόμενη περίοδο προγραμματισμού 2021-2027 (Πολυετές Δημοσιονομικό Πλαίσιο, ΠΔΠ) και θα έχει ως σκοπό την παροχή στοχευμένης στήριξης για την προσέλκυση επενδύσεων σε περιοχές με υψηλή απασχόληση στην παραγωγή ορυκτών καυσίμων και σε περιοχές που διαθέτουν βιομηχανίες με υψηλές ΕΑΘ, των οποίων η λειτουργία είτε θα διακοπεί ή θα επηρεαστεί σοβαρά από τη μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα.

Ο ΜΔΜ αποτελείται από τρεις πυλώνες: Το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης (ΤΔΜ), το Ειδικό Καθεστώς InvestEU, και τη Δανειακή Διευκόλυνση της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων (ΕΤΕπ). Το ΤΔΜ της περιόδου 2021-2027 θα χρηματοδοτήσει επενδύσεις με σκοπό (α) την οικονομική διαφοροποίηση και (β) τον μετασχηματισμό τομέων της οικονομίας των υπό μετάβαση περιοχών, με τον όρο ότι οι εν λόγω επενδύσεις θα εγκρίνονται ως μέρος Εδαφικών Σχεδίων Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΜ) και είναι απαραίτητες για την υλοποίηση αυτών.

Έχοντας υπόψη τα ανωτέρω, εκπονείται ένα ολοκληρωμένο **Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ)** με στόχο τον «ολικό αναπτυξιακό μετασχηματισμό των λιγνιτικών περιοχών της χώρας, μέσα από τη δημιουργία στρατηγικών δυνατοτήτων, με σκοπό τη διατήρηση και ενίσχυση του κοινωνικού τους ιστού».

1. Το πλαίσιο υποβολής Επενδυτικών Προτάσεων και Αναπτυξιακών Σχεδίων

Σύμφωνα με την απόφαση της υπ' αριθ. 3/18-3-2020 συνεδρίασης της Κυβερνητικής Επιτροπής για τη δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και του Δήμου Μεγαλόπολης της Περιφέρειας Πελοποννήσου στη μεταλιγνιτική εποχή, καταρτίζεται ένα **Ειδικό Μεταβατικό Πρόγραμμα για την περίοδο 2020-2023**, αξιοποιώντας τις δυνατότητες του ΕΣΠΑ 2014-2020, αλλά και τους πόρους του Πράσινου Ταμείου, όπως διαμορφώνονται από τις Υπουργικές Αποφάσεις για την κατανομή εσόδων από πλειστηριασμούς δικαιωμάτων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου.

Σε εφαρμογή της ίδιας απόφασης στο Μεταβατικό Πρόγραμμα 2021-2023 και, μέχρι την ενεργοποίηση του νέου **Επιχειρησιακού Προγράμματος για τη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027 (ΕΠ ΔΑΜ)**, θα ενταχθούν έργα και δράσεις προτεραιότητας για την επίτευξη των στόχων της δίκαιης και βιώσιμης μετάβασης των συγκεκριμένων περιοχών.

Ταυτόχρονα, ενόψει της εφαρμογής του ΣΔΑΜ, διαπιστώνεται ένα ισχυρό επενδυτικό και επιχειρηματικό ενδιαφέρον από εγχώριους και αλλοδαπούς ιδιωτικούς φορείς, που μεταφράζεται σε μη μεθοδική υποβολή προτάσεων επενδυτικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα.

Με σκοπό τον σχεδιασμό και την υλοποίηση αποδοτικών παρεμβάσεων στο πλαίσιο του ΣΔΑΜ, και έχοντας υπόψη:

1. τις διατάξεις της ΠΥΣ 52 της 23-12-2019 (ΦΕΚ Α' 213), «Σύσταση, συγκρότηση και λειτουργία Κυβερνητικής Επιτροπής για τη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση της Περιφέρειας Δυτικής Μακεδονίας και του Δήμου Μεγαλόπολης στη μεταλιγνιτική εποχή»,
2. την υπ' αριθμ. 1/2020 Απόφαση της Κυβερνητικής Επιτροπής για τη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση της Περιφέρειας Δυτ. Μακεδονίας και του Δήμου Μεγαλόπολης στη μεταλιγνιτική εποχή (ΑΔΑ: Ψ1ΩΕ4653Π8-ΓΚΓ) περί ορισμού Συντονιστή ΣΔΑΜ και Προέδρου της Συντονιστικής Επιτροπής (ΣΕ),
3. την από 21.05.2020 Σύσταση και συγκρότηση της Τεχνικής Επιτροπής Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΤΕΣΔΑΜ) και,
4. τις ειδικές απαιτήσεις και πρόνοιες του Μηχανισμού Δίκαιης Μετάβασης σχεδίου και ιδίως τις επιλεξιμότητες των δράσεων του σχεδίου Κανονισμού του Ταμείου Δίκαιης Μετάβασης.

η Συντονιστική Επιτροπή δημοσιεύει την παρούσα ανοικτή πρόσκληση οργανωμένης υποβολής επενδυτικών προτάσεων και των αναπτυξιακών σχεδίων.

Οι εν λόγω προτάσεις και σχέδια που θα τίθενται υπόψη της Συντονιστικής Επιτροπής του Σχεδίου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, θα είναι μη-δεσμευτικού χαρακτήρα, τόσο για τους ενδιαφερόμενους Οικονομικούς Φορείς, όσο και για την Συντονιστική Επιτροπή και τους αρμόδιους Δημόσιους Φορείς και Όργανα.

Οι επενδυτικές προτάσεις και τα αναπτυξιακά σχέδια θα υποβάλλονται από τους οικονομικούς και επενδυτικούς φορείς αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή στην ηλεκτρονική διεύθυνση te@sdam.gr με την συμπλήρωση του συνημμένου τυποποιημένου «Τεχνικού Δελτίου Πρότασης» (ΤΔΠ) (www.sdam.gr) και θα είναι εμπιστευτικού χαρακτήρα. Σε κάθε ΤΔΠ θα μπορούν να επισυνάπτονται έγγραφα και μελέτες, σύμφωνα με τις οδηγίες του ΤΔΠ.

Διευκρινίζεται ότι θα ακολουθήσει πρόσκληση υποβολής προτάσεων η οποία θα απευθύνεται αποκλειστικά προς τους φορείς του δημόσιου τομέα.

2. Αξιολόγηση των Σχεδίων και των Προτάσεων – Αποτελέσματα

Η διαδικασία υποβολής και προαξιολόγησης των επενδυτικών προτάσεων και των αναπτυξιακών σχεδίων αφορά στη συστηματική συνεργασία με τους οικονομικούς και επενδυτικούς φορείς για αμοιβαίους τομείς ενδιαφέροντος σε ένα δίκαιο και ανταγωνιστικό περιβάλλον και την κατάλληλη, έγκαιρη και βιώσιμη προετοιμασία του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα, όπου αυτό είναι αναγκαίο και ανάλογα με τις απαιτήσεις ψηλάφησης των επενδυτικών σχεδίων (pre-market sounding).

Οποιαδήποτε θετική ανταπόκριση της Συντονιστικής Επιτροπής στις υποβαλλόμενες προτάσεις δεν σημαίνει έγκριση ή αποδοχή χρηματοδότησης της όποιας Πρότασης ή Σχεδίου.

Οι Προτάσεις και τα Σχέδια, ως προς την αποδοχή χρηματοδότησης ή την ανάληψη κανονιστικών ή άλλων πρωτοβουλιών από την Πολιτεία, θα υπόκεινται στις κατά περίπτωση προβλεπόμενες διαδικασίες δημοσιότητας, διαφάνειας και ανταγωνισμού, καθώς και, ικανοποίησης του ανταγωνισμού και των επιμέρους κριτηρίων και προϋποθέσεων που διέπουν την αρμοδία Αρχή, Φορέα ή Υπηρεσία ή την χρηματοδοτική πηγή της επένδυσης.

Η Συντονιστική Επιτροπή θα θέτει τις επενδυτικές προτάσεις και τα αναπτυξιακά σχέδια που θα υποβάλλονται υπόψη της Τεχνικής Επιτροπής (ΤΕΣΔΑΜ), η οποία θα προβαίνει και στην προ-αξιολογητική τους προσέγγιση (προκαταρκτική αξιολόγηση προτάσεων και σχεδίων, διατύπωση γνώμης και συστάσεων κ.λπ.) με βάση τον κανονισμό λειτουργίας της.

Τα κριτήρια αξιολόγησης των επενδυτικών προτάσεων και αναπτυξιακών σχεδίων παρουσιάζονται στο Παράρτημα της παρούσας πρόσκλησης.

Σημειώνεται ότι η ΤΕΣΔΑΜ έχει συμβουλευτικό, τεχνικό και υποστηρικτικό ρόλο προς τη Συντονιστική Επιτροπή ειδικά σε σχέση με επενδυτικές προτάσεις και αναπτυξιακά σχέδια που τίθενται υπόψη της και για την εκπλήρωση της αποστολής της συνεργάζεται κατά περίπτωση με άλλους κρατικούς φορείς καθώς και με τις αρμόδιες υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Τα αποτελέσματα της διαδικασίας προ-αξιολόγησης θα ανακοινώνονται εμπιστευτικά στους Οικονομικούς ή/και τους Επενδυτικούς Φορείς και, στην πραγματικότητα, θα εμπεριέχουν επιστημονικές, τεχνικές και διαδικαστικές απόψεις και συστάσεις για τη βελτίωση ή/και την συμπλήρωση ή/και την προσαρμογή των επενδυτικών προτάσεων και των αναπτυξιακών σχεδίων

Ο χρόνος υποβολής των προτάσεων επενδυτικών και αναπτυξιακών σχεδίων δεν υπόκειται σε χρονικές δεσμεύσεις και επιμέρους στάδια. Η διαδικασία προ-αξιολόγησης θα ξεκινά με βάση τη χρονική σειρά υποβολής των Προτάσεων. Πιθανές διευκρινίσεις και πρόσθετα στοιχεία μπορούν να ζητούνται από την ΤΕΣΔΑΜ στο πλαίσιο συναντήσεων εργασίας. Τα αποτελέσματα της προ-αξιολόγησης θα γνωστοποιούνται στον ενδιαφερόμενο Οικονομικό ή/και Επενδυτικό Φορέα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ:

Κριτήρια Αξιολόγησης Επενδυτικών Προτάσεων και Αναπτυξιακών Σχεδίων

1. Ωριμότητα έργου

- Ύπαρξη μελέτης σκοπιμότητας
- Στάδιο αδειοδοτικής διαδικασίας
- Ιδιοκτησιακό καθεστώς έργου

2. Αξιοπιστία του φορέα της επενδυτικής πρότασης

- Επιχειρηματικό προφίλ
- Τεχνική αξιοπιστία – εμπειρία
- Χρηματοδοτική ικανότητα
- Ζητήματα νομιμότητας και ανταγωνισμού

3. Οικονομική βιωσιμότητα της επένδυσης

- Καθαρή παρούσα αξία χρηματορροών
- Χρηματοδοτική δυνατότητα
- Επιχειρηματικοί κίνδυνοι
- Προϋποθέσεις που αφορούν σε ύψος επιδοτήσεων ή εγγυήσεων
- Προϋποθέσεις που αφορούν στην ανάπτυξη αγοράς
- Προϋποθέσεις που αφορούν στη χρήση πόρων (γη, περιβάλλον, ύδατα, κλπ.)
- Προϋποθέσεις που αφορούν σε υποδομές

4. Χρονική κλιμάκωση

- Βραχυπρόθεσμο, για την αντιμετώπιση των άμεσων κοινωνικών επιπτώσεων από την απόσυρση των μονάδων (ισοδύναμο σε θέσεις εργασίας που χάνονται)
- Μεσοπρόθεσμο, για την οικονομική αναδιάρθρωση μέσω προσέλκυσης επενδύσεων
- Μεσο-μακροπρόθεσμο για την προσέλκυση μεγάλων επενδύσεων

5. Συμβατότητα με το σχέδιο ανάπτυξης, την οικονομική, ενεργειακή και περιβαλλοντική πολιτική

- Συμβατότητα με το masterplan για τις υπόψη περιοχές
- Συμβατότητα με δημοσιονομική πολιτική
- Συμβατότητα με ζητήματα ασφάλειας
- Συμβατότητα με την πολιτική για την ενέργεια και το κλίμα
- Συμβατότητα με την πολιτική για το περιβάλλον

6. Αναπτυξιακά – ποιοτικά οφέλη για την περιοχή

- Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας
- Μόχλευση επενδύσεων στην περιοχή
- Μόχλευση προστιθέμενης αξίας στην περιοχή
- Μόχλευση μετακινήσεων ανθρώπινου δυναμικού προς την περιοχή
- Συνέργειες με άλλες οικονομικές δραστηριότητες, κλάδους και επενδύσεις
- Συμβατότητα με τις ειδικότητες και δυνατότητες απασχόλησης του ανθρώπινου δυναμικού
- Συμβατότητα με τις ειδικότητες και δυνατότητες απασχόλησης των υφισταμένων επιχειρήσεων στην περιοχή
- Συμβατότητα και οφέλη από την εκμετάλλευση υφισταμένων υποδομών στην περιοχή, περιλαμβανομένων των ενεργειακών υποδομών
- Έμμεση αποθάρρυνση με άλλες μελλοντικές δραστηριότητες και επενδύσεις
- Επιπτώσεις αρνητικές και θετικές ειδικά για τις οικονομικά ευάλωτες κατηγορίες νοικοκυριών, τους ανέργους και τις μικρές επιχειρήσεις
- Συνολικές επιπτώσεις για την οικονομία, την απασχόληση και το εισόδημα
- Ενίσχυση κλαδικών και επιχειρηματικών συνεργειών

7. Χρήση εξαντλήσιμων πόρων

- Θέματα εκμετάλλευσης και χρήσης γης
- Ενέργεια - αποδοτικότητα, ανταγωνιστική χρήση πόρων για ενεργειακούς σκοπούς
- Αντίθεση – ασυμβατότητα (ή αποθάρρυνση) με άλλες δραστηριότητες και μελλοντικές επενδύσεις
- Θέματα χρήσης υδάτων
- Θέματα χρήσης αγροτικής γης και δασικών εκτάσεων
- Θέματα αερίων ρύπων
- Θέματα αποκατάστασης περιβάλλοντος πρώην ορυχείων

8. Θέματα σύγκρουσης – ανταγωνισμού προτάσεων

- Χρήση πεπερασμένων κονδυλίων επιδότησης ή χρηματοδότησης
- Σύγκρουση ή επικάλυψη στο πλαίσιο της ίδιας αγοράς ή κλάδου
- Σύγκρουση σχετικά με τη χρήση εξαντλήσιμων πόρων